

Sygn. akt I C 730/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jacek Chmura

Protokolant: protokolant sądowy Anna Więclaw

po rozpoznaniu w dniu 06 listopada 2013 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: R. P.;

przeciwko: Bankowi (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.;

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. Oddala powództwo;

II. Kosztami postępowania obciąża powoda częściowo i z tego tytułu zasądza od powoda R. P. PESEL (...) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. KRS (...) kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. Nie obciąża powoda kosztami sądowymi.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 marca 2013 r. złożonym do Sądu Rejonowego w Kaliszu powód R. P. wniósł przeciwko Bankowi (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 16 lutego 2010 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie I Co 1206/10 i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód twierdził, iż w 2008 r. zawarł umowę kredytu, która została ubezpieczona od ryzyka utraty pracy, na życie, a także od czasowej niezdolności do pracy. Powód chorował w okresie od lutego 2009 r. do października 2010 r. i zgłosił bankowi roszczenie o wypłatę ubezpieczenia za niezdolność do pracy. Pomimo tego zgłoszenia bank wystawił tytuł egzekucyjny i wszczął egzekucję. Po stronie powoda nie istniał obowiązek zapłaty wskazany w bankowym tytule egzekucyjnym, w związku z czym żądanie pozwu jest uzasadnione.

Postanowieniem z dnia 03 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu (karta 43).

W odpowiedzi na pozew z dnia 06 września 2013 r. pozwany Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania. W treści odpowiedzi na pozew pozwany zarzucił, iż strony zawarły umowę kredytu hipotecznego objętej ubezpieczeniem na życie oraz na wypadek trwałej i całkowitej niezdolności do pracy, a także od ryzyka utraty stałego źródła dochodu wskutek utraty pracy. Zawarta umowa ubezpieczenia nie przewidywała w odniesieniu do kredytu zaciągniętego przez powoda ubezpieczenia ryzyka

czasowej niezdolności do pracy. Powód nie zgłosił wskazanych wyżej wypadków ubezpieczeniowych, nie wykazał stosownymi dokumentami istnienia wypadków objętych ubezpieczeniem. W związku z powyższym powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił następujące okoliczności faktyczne:

W dniu 11 lutego 2008 r. powód R. P. zawarł z bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. umowę kredytu numer (...), na mocy której bank udzielił powodowi kredytu w kwocie 166.364,45 zł indeksowanego kursem CHF przeznaczonego na pokrycie części kosztów budowy domu mieszkalnego oraz na spłatę innych zobowiązań kredytobiorcy.

(umowa kredytu k. 78-88, zeznania powoda R. P. nagranie 00:10:03 k. 117).

Kredyt był zabezpieczony wpisem hipoteki kaucyjnej na nieruchomości powoda oraz cesją wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości, a także poprzez ubezpieczenie kredytu zawarte w § 13 umowy.

(umowa kredytu k. 78-88).

Zgodnie z treścią § 13 ust.1 umowy kredytowej powód na jego wniosek został objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia na życie oraz na wypadek trwałej i całkowitej niezdolności do pracy w (...) z siedzibą w G. oraz w (...)z siedzibą w G.. Powód w treści umowy oświadczył, że otrzymał i akceptuje Ogólne Warunki Ubezpieczenia Grupowego na rzecz kredytobiorców – kredyty hipoteczne.

(umowa kredytu k. 78-88, oświadczenie o dostarczeniu wzorców umownych k. 89, deklaracja ubezpieczeniowa k. 90, Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 91-95, zeznania powoda R. P. nagranie 00:10:03 k. 117).

Zgodnie z treścią § 13 ust.8 umowy kredytowej powód na jego wniosek został objęty ochroną ubezpieczeniową od ryzyka utraty stałego źródła dochodu wskutek utraty pracy w (...)w W.. Powód w treści umowy oświadczył, że otrzymał i akceptuje Ogólne Warunki Ubezpieczenia Kredytobiorców od ryzyka utraty stałego źródła dochodu wskutek utraty pracy.

(umowa kredytu k. 78-88, oświadczenie o dostarczeniu wzorców umownych k. 89, deklaracja ubezpieczeniowa k. 90, Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 91-95, zeznania powoda R. P. nagranie 00:10:03 k. 117).

Zgodnie z treścią Ogólnych Warunków Ubezpieczenia kredytobiorców od ryzyka utraty stałego źródła dochodu wskutek utraty pracy – UP 5, na podstawie umowy ubezpieczenia kredytobiorcy zostali objęci ochroną ubezpieczeniową od ryzyka utraty stałego dochodu wskutek utraty pracy i braku możliwości spłaty rat kredytu. Zgodnie z Ogólnymi Warunkami utrata pracy w przypadku osób fizycznych to:

- rozwiązanie stosunku pracy lub rozwiązanie stosunku służbowego w rozumieniu przepisów prawa pracy, z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego, w wyniku którego ubezpieczony zyskał status bezrobotnego;
- w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zaprzestanie prowadzenia i wyrejestrowanie działalności gospodarczej, a nadto uzyskanie przez ubezpieczonego statusu bezrobotnego;
- w przypadku osób fizycznych pozostających w stosunku pracy ze spółką kapitałową, w której one same lub osoby bliskie posiadają więcej niż 10 % kapitału zakładowego:

1. ogłoszenie upadłości spółki lub odmowa jej ogłoszenia wskutek braku wystarczającego majątku do przeprowadzenia procesu upadłości i uzyskanie przez ubezpieczonego statusu bezrobotnego, lub

2. zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę i wykreślenie jej z właściwego rejestru, a nadto uzyskanie przez ubezpieczonego statusu bezrobotnego.

(Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 91-92).

Zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem powinno nastąpić w siedzibie ubezpieczyciela (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

(Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 91-92).

Łączna suma ubezpieczenia od ryzyka utraty stałego dochodu wskutek utraty pracy wynosiła 13.195,64 zł. Kwota uzyskanego przez powoda odszkodowania z tego tytułu miała być wypłacona bezpośrednio bankowi udzielającemu kredytu, po stosownym zgłoszeniu okoliczności uzasadniających wypłatę świadczenia do ubezpieczyciela.

(umowa § 13 k.84-85, Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 91-92).

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Grupowego na rzecz Kredytobiorców – Kredyty Hipoteczne, powyższe warunki ubezpieczenia regulują zasady ochrony ubezpieczeniowej udzielonej przez (...) – w zakresie ryzyka zgonu oraz (...) – w zakresie trwałej i całkowitej niezdolności do pracy. W myśl treści Ogólnych Warunków trwała i całkowita niezdolność do pracy to stan niesprawności organizmu uniemożliwiający ubezpieczonemu wykonywanie jakiejkolwiek pracy, podejmowanie jakiejkolwiek działalności przynoszącej przychód, który według wiedzy medycznej nie rokuje takiej poprawy, która umożliwiałaby podjęcie pracy lub działalności przynoszącej przychód przez nieprzerwany okres powyżej pięciu lat, stwierdzony orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS.

(Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 93-95).

Zgłoszenie roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia powinno być złożone na adres administratora wskazany w § 14 OWU. W przypadku ubezpieczenia na życie oraz od trwałej i całkowitej niezdolności do pracy zawiadomienia, oświadczenia i wnioski w ramach umowy ubezpieczenia powinny być kierowane do (...) z siedzibą w W., na piśmie, pod rygorem nieważności.

(Ogólne Warunki Ubezpieczenia § 9 ust. 1 i § 14 ust.1 k. 93-95).

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Grupowego na rzecz Kredytobiorców – Kredyty Gotówkowe ochroną ubezpieczeniową objęte zostały ryzyko zgonu, trwała i całkowita niezdolność do pracy, czasowa niezdolność do pracy. Suma ubezpieczenia na wypadek czasowej niezdolności do pracy jest równa 12 świadczeniom z tytułu tego zdarzenia. Wszelkie zawiadomienia, oświadczenia i wnioski dotyczące umowy ubezpieczenia powinny być kierowane na adres administratora wskazany w § 13 OWU.

(Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 10).

Powód R. P. zachorował w lutym 2009 r. i przebywał na zwolnieniu lekarskim do października 2010 r. W okresie od 01 kwietnia 2010 r. do 22 kwietnia 2010 r. powód przebywał w sanatorium uzdrowiskowym.

(zwolnienia lekarskie k. 11-30, karta informacyjna k. 31-32, zeznania powoda R. P. nagranie 00:10:03 – 00:11:34 k. 117).

Od lutego 2009 r. powód zaprzestał regularnego spłacania rat kredytu, a od sierpnia 2009 r. nie spłaca kredytu w ogóle. Powód zgłaszał bankowi swoją sytuację zdrowotną, ale nie zwracał się z wnioskiem o wypłatę świadczenia do któregośkolwiek ubezpieczyciela.

(zeznania powoda R. P. nagranie 00:11:34 – 00:15:21 k. 117).

Pismem z dnia 13 lipca 2009 r. bank (...) wezwał powoda do natychmiastowego uregulowania zaległości w spłacie kredytu z zagrożeniem możliwości wypowiedzenia umowy kredytowej i postawienia całej kwoty w stan natychmiastowej wymagalności.

(wezwanie do zapłaty k. 33).

Pismem z dnia 28 października 2009 r. (...)wypowiedział warunki spłaty kredytu powodowi wezwał go do zapłaty w terminie 30 dni łącznej kwoty 75.315,16 CHF.

(wypowiedzenie k. 34).

W dniu 27 października 2009 r. na skutek uchwał walnego zgromadzenia (...)Spółka Akcyjna oraz Banku (...) Spółka Akcyjna nastąpiło połączenie poprzez przeniesienie całego majątku (...)S.A. na rzecz Banku (...) S.A.

(odpis KRS k. 100-101).

W dniu 16 lutego 2010 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w K. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, w którym stwierdził istnienie zobowiązania powoda R. P. z tytułu kredytu na podstawie umowy numer (...) z dnia 11 lutego 2008 r. w wysokości łącznej 216.035,66 zł. wraz z umownymi odsetkami. O wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego oraz złożeniu wniosku do Sądu Rejonowego w Kaliszu o nadanie klauzuli wykonalności powód został powiadomiony przez pozwanego pismem z dnia 16 lutego 2010 r.

(pismo banku k. 35, wniosek o klauzulę k. 36, bankowy tytuł egzekucyjny k. 37).

Od lutego 2010 r. prowadzona jest egzekucja przeciwko powodowi R. P. na podstawie wystawionego przez pozwanego tytułu egzekucyjnego. Egzekucja jest toczona z nieruchomości powoda. Po wszczęciu egzekucji nie nastąpiły żadne istotne zdarzenia mające wpływ na wysokości wierzytelności banku wobec powoda.

(wniosek o przejęcie nieruchomości k. 39-40, wezwanie k. 41, zawiadomienie k. 42, pismo komornika k. 52, zeznania powoda R. P. nagranie 00:13:19-00:15:50 k. 117).

Według powoda R. P. przesłanką pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w niniejszej sprawie powinna być jego okresowa niezdolność do pracy. Powód jest rencistą. Po potrąceniu 300 zł na poczet długu otrzymuje 630 zł renty. Jest kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Mieszka z matką, która ma własną emeryturę.

(zeznania powoda R. P. nagranie 00:15:50-00:18:08 k. 117).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niebudzących wątpliwości, niezakwestionowanych dokumentów załączonych do akt oraz na podstawie zeznań powoda, które to zeznania w powyższym zakresie Sąd uznał za wiarygodne.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda R. P. w zakresie, iż zgłaszał on roszczenie z tytułu umowy ubezpieczenia. Jak zeznał sam powód nie zgłaszał on żadnych zdarzeń objętych ubezpieczeniem, w szczególności swojej czasowej niezdolności do pracy jakimkolwiek ubezpieczycielowi na adresy wskazane w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia. Nie zostało też wykazane przez powoda – przy zaprzeczeniu tej okoliczności przez pozwanego, że w marcu lub kwietniu 2009 r. rozmawiał z przedstawicielem pozwanego. Powód nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających tę okoliczność ani też jaki wpływ miałyby zgłoszenie jego stanu zdrowia kredytodawcy na jego odpowiedzialność z tytułu spłaty kredytu. W tej sytuacji Sąd uznał zeznania powoda w tym zakresie za niewiarygodne i gołosłowne.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności faktyczne Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód R. P. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez pozwanego Bank (...) Spółka akcyjna z siedzibą w K. w dniu 16 lutego 2010 r.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

Jak wynika z twierdzeń powoda R. P., wnosił on o pozbawienie bankowego tytułu egzekucyjnego wykonalności w całości, dlatego, że zawarł on umowę ubezpieczenia ryzyka utraty pracy, utraty życia lub trwałej i całkowitej niezdolności do pracy, a także czasowej niezdolności do pracy. Z uwagi na okres czasowej niezdolności do pracy trwający od lutego 2009 r. do października 2010 r., która to okoliczność została zgłoszona pozwanemu bankowi, nie istniał po stronie powoda obowiązek zapłaty określony w bankowym tytule egzekucyjnym.

Powyższe twierdzenia powoda nie znalazły żadnego potwierdzenia faktycznego i prawnego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż jak wynika z ustaleń faktycznych, w szczególności z treści § 1 ust.2, § 3 ust.2 i § 13 umowy kredytowej, przedmiotowa umowa dotyczyła kredytu hipotecznego, zaś ubezpieczenie zawarte przez powoda obejmowało ubezpieczenie na życie oraz na wypadek trwałej i całkowitej niezdolności do pracy, a także na wypadek utraty stałego dochodu wskutek utraty pracy. Powód potwierdził odbiór Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Grupowego na rzecz Kredytobiorców – Kredyty Hipoteczne oraz od ryzyka utraty stałego dochodu wskutek utraty pracy. Zgodnie z tymi ogólnymi warunkami, umowy ubezpieczenia zostały zawarte z innym podmiotem niż kredytodawca - (...) Spółka Akcyjna, zdarzenia objęte ubezpieczeniem winny być zgłaszane przez powoda działającym na terenie Polski przedstawicielom ubezpieczyciela.

Z powyższych ustaleń wynika jednoznacznie, iż powód R. P. nie zawierał z bankiem (...) SA umowy o kredyt gotówkowy (OWU k.10), nie zawierał zatem umowy ubezpieczenia uzupełnionej treścią Ogólnych Warunków przedstawionych przez powoda – k.10, a dotyczących kredytów gotówkowych. Wobec tego zakres ubezpieczenia wynikający z zawartej przez powoda R. P. umowy ubezpieczenia nie obejmował ryzyka czasowej niezdolności do pracy.

Roszczenie wobec ubezpieczyciela o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego powód uzyskałby tylko w przypadku utraty życia lub trwałej i całkowitej niezdolności do pracy oraz na skutek utraty pracy. Powód R. P. w niniejszej sprawie nie twierdził nawet, że jest trwale niezdolny do pracy w rozumieniu zawartej przez niego umowy ubezpieczenia, ani że utracił pracę w warunkach wskazanych w umowie ubezpieczenia od ryzyka utraty stałego dochodu wskutek utraty pracy. Czasowa niezdolność do pracy nie była zatem zdarzeniem, za które odpowiadałby ubezpieczyciel na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z powodem. Powodowi R. P. nie przysługiwało zatem roszczenie o wypłatę świadczenia ubezpieczyciela.

Niezależnie od powyższego, należy podkreślić, iż jak wynika z ogólnych warunków umów ubezpieczenia, wszelkie zgłoszenia, wnioski, pisma itp. należy składać w siedzibie przedstawiciela ubezpieczyciela na terenie Polski i wskazane są nazwy tych podmiotów i ich adresy. Bank udzielający kredytu nie był właściwym podmiotem, do którego należało składać roszczenia o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego. Istnienie czy też nieistnienie roszczenia o wypłatę odszkodowania ubezpieczeniowego po stronie powoda, nie miało żadnego wpływu na roszczenia banku wobec powoda o zapłatę rat kredytu.

Nie jest zatem zasadne twierdzenie powoda, iż samo zajście zdarzenia ubezpieczeniowego spowodowało wygaśnięcie roszczeń banku o spłatę kredytu, i że w chwili wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nie istniał obowiązek

spląty kredytu po stronie powoda, a zatem, że nie istniało świadczenie określone w wystawionym bankowym tytule egzekucyjnym.

Nie ulega bowiem wątpliwości, iż powód nie spłacił zaciągniętego kredytu, nie zawarł umowy ubezpieczenia od ryzyka czasowej niezdolności do pracy, a zawarte ubezpieczenie obejmujące utratę życia lub trwałą i całkowitą niezdolność do pracy oraz z tytułu utraty źródła dochodu nie mogło być zrealizowane, wobec nie wystąpienia zdarzeń objętych ubezpieczeniem.

Jak przyznał sam powód R. P. w swoich zeznaniach, po wystawieniu tytułu egzekucyjnego nie nastąpiły żadne nowe okoliczności za wyjątkiem wszczęcia przez wierzyciela egzekucji.

Pozwany Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. przedstawił dokumenty wykazujące, iż w październiku 2009 r. nastąpiło przejście pierwotnego wierzyciela powoda banku (...) Spółka Akcyjna (KRS k.100-101), w trybie art. 492 § 1 pkt.1 k.s.h. przez Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K., poprzez przeniesienie całego majątku (...)na Bank (...). Zgodnie z art. 494 § 1 k.s.h., spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki.

Wobec powyższego pozwany Bank (...) Spółka Akcyjną z siedzibą w K. mógł wystawić bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 16 lutego 2010 r., jako nabywca wierzytelności z tytułu umowy kredytowej z dnia 11 lutego 2008 r. Następstwa pozwanego Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. powód zresztą nie kwestionował.

Biorąc zatem pod uwagę powyższe rozważania oraz treść zacytowanego art. 840 § 1 pkt.1) i 2) k.p.c., nie było podstaw do przyjęcia zaistnienia przesłanek do pozbawienia wykonalności tytułu egzekucyjnego w niniejszej sprawie.

W szczególności powód nie wykazał żadnej okoliczności niweczącej roszczenie pozwanego banku, zawarte w bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 16.02.2010 r., zaistniałej po wystawieniu tytułu egzekucyjnego. Nie wykazał też żadnych okoliczności, iż objęte tytułem egzekucyjnym roszczenie bankowi się nie należy, ani też okoliczności mogących być podstawą do zakwestionowania nadania tytułowi bankowemu klauzuli wykonalności lub przejścia na pozwanego uprawnienia do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. obciążając nimi powoda R. P. tylko w części i to w zakresie kosztów zastępstwa procesowego pozwanego banku. Biorąc pod uwagę sytuację majątkową powoda, który po potrąceniu długów w egzekucji otrzymuje 630 zł renty, Sąd uznał, iż zachodzą przesłanki do nie obciążania powoda kosztami sądowymi w pozostałym zakresie.

O wysokości kosztów zastępstwa procesowego sąd orzekł na podstawie § 6 pkt.7) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)